

Työllisyysrahasto

Sysselsättningsfonden | Employment Fund

Automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönottopäätös

Työttömyysvakuutusmaksun määrääminen

28.10.2024

Sisällysluettelo

Automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönottopäätös.....	1
Sisällysluettelo	2
1 Johdanto	3
2 Päätöksen perustelut	4
2.1 Johdanto.....	4
2.2 Hallintolaissa säädetyt edellytykset	5
2.3 Tiedonhallintalaissa säädetyt edellytykset	9
2.4 Tietosuojalainsäädäntö.....	12
2.4.1 Oikeusperusta ja suojatoimet	12
2.4.2 Rekisteröidyn informointi automaattisesta ratkaisumenettelystä.....	15
3 Luettelo käyttöönottopäätöksen perusteena olevista asiakirjoista	15
4 Käyttöönotto	16
5 Säilytysaika	16
6 Päätöksentekijä	16
7 Lisätietoja.....	16
8 Sovelletut säännökset.....	17
9 Muutoksenhaku	17

28.10.2024

1 Johdanto

Tämä päätös on julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019, jäljempänä *tiedonhallintalaki*) 28 d §:n mukainen päätös siitä, että Työllisyysrahasto ottaa käyttöön automaattisen ratkaisumenettelyn työttömyysvakuutusmaksun määräämistä koskevissa asioissa.

28.10.2024

2 Päätöksen perustelut

2.1 Johdanto

Julkisen hallinnon automaattisesta päätöksenteosta säädetään hallintolaissa (434/2003) ja julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun laissa (906/2019, jäljempänä *tiedonhallintalaki*).

Hallintolain 8 b luvussa säädetään automaattisen ratkaisemisen edellytyksistä ja oikeussuojaedellytyksistä. Hallintolaissa säädettyjen edellytysten on muualla laissa säädettyjen edellytysten lisäksi täytyttävä, jotta viranomainen voi tehdä asiankäsittelyn päättävän ratkaisun automaattisella tietojenkäsittelyllä ilman, että ratkaisun tarkastaa ja hyväksyy luonnollinen henkilö.

Tiedonhallintalain 6 a luvussa säädetään automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönottoa ja käyttöä koskevista vaatimuksista, kuten menettelyä koskevasta dokumentaatiosta sekä laadunvarmistuksesta ja laadunvalvonnasta.

Hallintolain 8 b luvun ja tiedonhallintalain 6 a luvun sääntely automaattisesta päätöksenteosta astui voimaan 1.5.2023. Voimaantulosäännösten mukaan uutta lainsäädäntöä sovelletaan ennen lakien voimaantuloa käytössä olleeseen automaattiseen ratkaisumenettelyyn 18 kuukauden kuluessa lain voimaantulosta. Ennen lain voimaantuloa käytössä olleesta automaattisesta ratkaisumenettelystä on tehtävä tiedonhallintalain 28 d §:ssä tarkoitettu käyttöönottopäätös 18 kuukauden kuluessa lain voimaantulosta, jotta ratkaisumenettelyn käyttöä voidaan jatkaa.

28.10.2024

Työllisyysrahasto ottanut automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöön työttömyysvakuutusmaksujen määräämisessä vuonna 2019. Asian käsittely etenee automaattisessa ratkaisumenettelyssä Työllisyysrahaston etukäteisen laatimien käsittelysääntöjen perusteella. Käsittelysäännöt on laadittu sovellettavan lainsäädännön perusteella niin, että käsittelysääntöjen perusteella annetaan lainmukainen ratkaisu työttömyysvakuutusmaksujen määrästä ilman, että luonnollinen henkilö osallistuu asian käsittelyyn. Asia ratkaistaan käsittelysääntöjen mukaan automaattisesti, jos asian ratkaisemiseen ei sisälly tapauskohtaista harkintaa.

Työttömyysvakuutusmaksun maksuvelvollisuudesta ja maksumenettelystä säädetään laissa työttömyysetuuksien rahoituksesta (555/1998, jäljempänä *rahoituslaki*). Rahoituslakia sovelletaan erityislakina ensisijaisesti suhteessa hallintolakiin. Rahoituslaissa ei ole hallintolaista poikkeavia säännöksiä automaattisesta ratkaisumenettelystä.

2.2 Hallintolaissa säädetyt edellytykset

Hallintolain 53 e §:n 2 momentin mukaan viranomaisen voi ratkaista automaattisesti asian, johon ei sisälly seikkoja, jotka edellyttävät tapauskohtaista harkintaa, tai johon sisältyvät tapauskohtaista harkintaa edellyttävät seikat virkamies tai muu asian käsittelijä on arvioinut. Ratkaisemisen on perustuttava sovellettavan lain ja etukäteisen harkinnan perusteella laadittuihin käsittelysääntöihin.

28.10.2024

Rahoituslain 21 §:ssä säädetään työttömyysvakuutusmaksujen määräämisessä sovellettavasta menettelystä. Työllisyysrahasto määrää työnantajan ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksut työnantajan maksettavaksi neljä kertaa vuodessa työntajaa kuulematta. Työllisyysrahasto määrittää työttömyysvakuutusmaksun perusteena olevan palkkasumman työnantajan tulotietojärjestelmästä annetun lain (53/2018) mukaiseen tulorekisteriin (jäljempänä *tulorekisteri*) ilmoittamien tulotietojen ja muiden tietojen perusteella. Työllisyysrahasto antaa työttömyysvakuutusmaksusta valituskelpoisen päätöksen, josta käy ilmi tulorekisteriin ilmoitettu palkkasumma ja sen perusteella määräytyvä työttömyysvakuutusmaksu. Päätöstä ei tarvitse perustella hallintolaissa säädetyllä tavalla, jos siinä ei poiketa työnantajan tulorekisteriin ilmoittamasta palkkasummasta.

Työnantajan velvollisuutena on ilmoittaa palkkatiedot tulorekisteriin tulotietojärjestelmästä annetun lain mukaisesti. Tulorekisterin pakollinen tietosisältö on määritelty niin, että työnantajan on ilmoitettava tulorekisteriin työttömyysvakuutusmaksun määräämistä varten tarvittavat tiedot. Työnantajan on otettava jokaisen suorituksen osalta kantaa suorituksen työttömyysvakuutusmaksuvelvollisuuteen. Näin ollen työttömyysvakuutusmaksun perusteena oleva palkkasumma voidaan laskea välittömästi työnantajan tulorekisteriin ilmoittamien palkkatietojen perusteella, eikä laskentaan sisälly tapauskohtaista harkintaa.

28.10.2024

Kun työttömyysvakuutusmaksu määrätään työnantajan tulorekisteriin ilmoittamien palkkatietojen perusteella, Työllisyysrahaston ei tarvitse kuulla työnantajaa ennen maksun määräämistä. Tulorekisterin palkkatietojen lisäksi myös muut työttömyysvakuutusmaksun määräämiseksi tarvittavat tiedot ovat saatavilla niin, että maksun määrääminen ei edellytä tapauskohtaista harkintaa.

Työttömyysvakuutusmaksu voidaan työnantajan tulorekisteriin ilmoittamista palkkatiedoista poiketen määrätä arvioimalla, jos arviomaksun määräämiselle on rahoituslain 21 c §:n mukaan edellytykset. Arviomaksun määräämiseen liittyy yleensä tapauskohtaista harkintaa, minkä vuoksi Työllisyysrahaston käsittelijä ratkaisee arviomaksun määräämistä koskevan asian. Arviomaksun määräämistä koskevaa asiaa ei käsitellä automaattisesti.

Kun työttömyysvakuutusmaksu määrätään työnantajan tulorekisteriin ilmoittamien palkkatietojen perusteella, työttömyysvakuutusmaksun määräämiseen ei sisälly seikkoja, jotka edellyttävät tapauskohtaista harkintaa. Työllisyysrahasto on laatinut sovellettavan lainsäädännön ja etukäteisen harkinnan perusteella käsittelysäännöt, joiden perusteella työttömyysvakuutusmaksua koskeva asia voidaan ratkaista automaattisesti.

28.10.2024

Työttömyysvakuutusmaksun perusteena oleva palkkasumma ja työttömyysvakuutusmaksujen määrä lasketaan automaattisesti käsittelysääntöjen perusteella. Jrjestelm muodostaa automaattisesti päättöksen työttömyysvakuutusmaksun määrästä silloin, kun käsittelysääntöjen mukaan asia on ratkaistava automaattisesti. Jos asia on ratkaistava manuaalisesti tai jos asian käsittelyyn vaikuttava seikka on ksitteltv manuaalisesti ennen automaattista ratkaisemista, asia ohjataan käsittelysääntöjen mukaisesti manuaaliseen käsittelyyn.

Hallintolain 53 e §:n 4 momentin mukaan oikaisuvaatimusta tai siihen rinnastuvaa vaatimusta ei voida ratkaista automaattisesti. Hallintolain 53 f §:n mukaan automaattisen ratkaisemisen edellytyksenä on, että luonnollinen henkilö, johon ratkaisu on kohdistettu, voi kaikilta osin vaatia siihen oikaisua maksutta 7 a luvun mukaisella oikaisuvaatimuksella tai siihen rinnastuvalla vaatimuksella, joka käsittellään päättöksen tehneessä viranomaisessa tai sen kanssa samaan rekisterinpitjn kuuluvassa viranomaisessa.

Rahoituslain 24 f §:n mukaan Työllisyysrahaston pttkseen työttömyysvakuutusmaksun määrästä saa vaatia oikaisua Työllisyysrahastolta siten kuin hallintolaissa säädetään. Hallintolain 49 c §:ssä säädetystä poiketen oikaisuvaatimus on kuitenkin tehtv viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen kalenterivuoden alusta, jona päättös on tehty.

Työllisyysrahaston ksittelij ksittellee ja ratkaisee oikaisuvaatimusta koskevan asian. Oikaisuvaatimusta koskevaa asiaa ei ratkaista automaattisesti.

28.10.2024

Hallintolain 53 g §:n mukaan hallintopäätöksestä on käytävä ilmi, jos asia on ratkaistu automaattisesti, sekä tieto siitä, missä tiedonhallintalain 28 d §:ssä tarkoitettu käyttöönottopäätös on saatavilla.

Työllisyysrahaston päätöksellä ilmoitetaan siitä, jos asia on ratkaistu automaattisesti. Päätöksellä ilmoitetaan myös Työllisyysrahaston verkkosivujen osoite, jossa tämä käyttöönottopäätös on julkaistu.

Edellä esitetyillä perusteilla Työllisyysrahasto arvioi, että työttömyysvakuutusmaksujen automaattinen ratkaisumenettely täyttää hallintolain 8 b luvussa säädetyt edellytykset.

2.3 Tiedonhallintalaissa säädetyt edellytykset

Tiedonhallintalain 28 a §:ssä säädetään tehtävänjaon ja käsittelysääntöjen dokumentointivelvollisuudesta.

Työllisyysrahasto on nimennyt tiedonhallintalain 6 a luvussa säädettyjen velvollisuuksien toteuttamisesta vastuussa olevat henkilöt sekä dokumentoinut nimettyjen vastuuhenkilöiden tehtävänjaon.

Automaattinen ratkaisumenettely perustuu Työllisyysrahaston sovellettavan lainsäädännön ja etukäteisen harkinnan perusteella laatimiin käsittelysääntöihin.

28.10.2024

Käsittelysäännöt on dokumentoitu niin, että käsittelysääntöjen lainmukaisuus voidaan osoittaa. Käsittelysäännöissä kuvataan, millä edellytyksin asia ohjataan automaattisesti ratkaistavaksi, milloin asian käsittelyyn osallistuu luonnollinen henkilö, mitä tietoja automaattisessa ratkaisumenettelyssä käytetään, miten automaattisesti ratkaistavassa asiassa palkkasumman ja työttömyysvakuutusmaksujen määrät lasketaan sekä miten päätös muodostetaan automaattisesti.

Käsittelysäännöissä kuvataan myös, miten ratkaisumenettelyn syrjimättömyys varmistetaan, miten asia selvitetään riittävästi ja asianmukaisesti sekä miten ratkaisu perustellaan tai miksi se voidaan jättää perustelematta.

Työllisyysrahaston nimeämä vastuuhenkilö on tarkastanut käsittelysääntöjä koskevan dokumentaation lainmukaisuuden ja hyväksynyt käsittelysääntöjä koskevan dokumentaation. Työllisyysrahasto säilyttää käsittelysääntöjä koskevat hyväksytyt asiakirjat vähintään viisi vuotta automaattisen ratkaisumenettelyn käytöstä poistamisen jälkeen. Määräaika alkaa poistamista seuraavan kalenterivuoden alusta lukien.

Tiedonhallintalain 28 b §:ssä säädetään automaattisen ratkaisumenettelyn laadun varmistamista koskevista velvoitteista.

Työllisyysrahasto on varmistanut ennen automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönottoa, että menettely vastaa sovellettavaan lakiin perustuvia käsittelysääntöjä. Laadunvarmistus on toteutettu kattavalla järjestelmätestauksella.

Työllisyysrahasto on varmistanut hyvän kielenkäytön automaattisesti laadittavissa asiakirjoissa.

28.10.2024

Laadun varmistamisen keskeiset toimenpiteet on dokumentoitu Työllisyysrahastossa. Työllisyysrahasto on nimennyt automaattisen ratkaisumenettelyn laadun varmistamisesta vastuussa olevan henkilön.

Tiedonhallintalain 28 c §:ssä säädetään laadunvalvonnasta ja virhetilanteiden käsittelystä.

Työllisyysrahasto valvoo automaattisesti ratkaistavien asioiden laatua ja sisällöllistä virheettömyyttä Työllisyysrahastossa laaditun laadunvalvontasuunnitelman mukaisesti. Automaattiseen ratkaisumenettelyyn liittyviä riskejä hallitaan osana Työllisyysrahaston riskienhallintaa.

Työllisyysrahastossa on laadittu toimintaohje, jonka mukaan automaattisessa ratkaisumenettelyssä havaittavat virheet käsitellään. Toimintaohjeen mukaisesti Työllisyysrahastossa ryhdytään viipymättä korjaaviin toimenpiteisiin, jos automaattisessa ratkaisumenettelyssä havaitaan virhe, jolla voi olla vaikutus ratkaisun sisältöön. Havaittu virhe, sen vaikutukset ja virheen korjaamista koskevat toimenpiteet dokumentoidaan toimintaohjeen mukaisesti.

Työllisyysrahasto on nimennyt laadunvalvonnasta ja virhetilanteiden käsittelystä vastuussa olevat henkilöt.

Tiedonhallintalain 28 f §:n mukaan viranomaisen on riskiarvioinnin perusteella varmistettava, että automaattisessa ratkaisemisessa hyödynnettävien tietojen ajantasaisuus ja virheettömyys varmistetaan teknisin toimenpitein.

28.10.2024

Työllisyysrahasto hallitsee automaattiseen ratkaisumenettelyyn liittyviä riskejä osana Työllisyysrahaston riskienhallintaa.

Työllisyysrahasto on toimeenpannut asianmukaiset tekniset toimenpiteet automaattisessa ratkaisemisessa hyödynnettävien tietojen ajantasaisuuden ja virheettömyyden varmistamiseksi.

Nämä toimenpiteet sisältyvät edellä mainittuun laadunvalvontasuunnitelmaan.

Edellä esitetyillä perusteilla Työllisyysrahasto arvioi, että työttömyysvakuutusmaksujen automaattinen ratkaisumenettely täyttää tiedonhallintalain 6 a luvussa säädetyt edellytykset.

2.4 Tietosuojalainsäädäntö

2.4.1 Oikeusperusta ja suojatoimet

Luonnollisiin henkilöihin kohdistuvan automaattisen päätöksenteon pitää täyttää yleisen tietosuoja-asetuksen mukaiset edellytykset.

Yleisen tietosuoja-asetuksen 22 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaan luonnollista henkilöä koskeva asia voidaan ratkaista automaattisesti, jos automaattinen päätöksenteko on hyväksytty rekisterinpitäjään sovellettavassa unionin oikeudessa tai jäsenvaltion lainsäädännössä, jossa vahvistetaan myös asianmukaiset toimenpiteet rekisteröidyn oikeuksien ja vapauksien sekä oikeutettujen etujen suojaamiseksi.

28.10.2024

Työttömyysvakuutusmaksujen automaattinen ratkaisumenettely perustuu hallintolain 8 b luvun ja tiedonhallintalain 6 a luvun säännöksiin, joissa säädetään automaattisen ratkaisumenettelyn edellytyksistä ja käyttöönnotosta. Hallintolain ja tiedonhallintalain sääntely muodostaa yleisen tietosuoja-asetuksen 22 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetun oikeusperustan automaattiselle ratkaisumenettelylle. Kansallisessa lainsäädännössä on vahvistettu tietosuoja-asetuksessa tarkoitetut suojatoimet.

Tietosuoja-asetuksen edellyttämiä suojatoimia ovat rekisteröidyn informointi automaattisesta käsittelystä, rekisteröidyn oikeus vaatia ihmisen osallistumista tietojen käsittelyyn sekä rekisteröidyn oikeus esittää oma kantansa, saada selvitys tehdystä päätöksestä ja riitauttaa päätös. Rekisterinpitäjän informointivelvollisuutta käsitellään erikseen kappaleessa 2.4.2.

Rekisteröidyn oikeus saattaa asia ihmisen käsiteltäväksi on vahvistettu kansallisessa lainsäädännössä hallintolain automaattisen ratkaisemisen oikeussuojaedellytyksiä koskevassa sääntelyssä. Oikeussuojaedellytyksiä koskeva sääntely turvaa myös rekisteröidyn oikeuden esittää kantansa ja riitauttaa automaattisesti annettu päätös. Hallintolain oikeussuojaedellytyksiä koskevaa sääntelyä käsitellään kappaleessa 2.2.

28.10.2024

Hallintoasian käsittelemisessä sovellettavat menettelysäännökset turvaavat rekisteröidyn oikeuden esittää kantansa, saada selvitys päätöksestä sekä riitauttaa päätös. Menettelysäännöksissä säädetään muun muassa asian selvittämisestä, asianosaisen kuulemisesta, päätöksen sisällöstä ja perustelemisesta, virheen korjaamisesta, muutoksenhakuoikeudesta, tiedoksiannosta ja oikaisuvaatimuksen käsittelemisestä. Menettelysäännöksiä sovelletaan myös automaattisesti ratkaistavassa asiassa. Työttömyysvakuutusmaksun määräämisessä sovellettavasta menettelystä säädetään rahoituslaissa ja hallintolaissa.

Rahoituslaissa säädetään asianosaisen kuulemisesta ja päätöksen perustelemisesta hallintolaista poikkeavasti. Työllisyysrahaston ei tarvitse kuulla asianosaista eikä perustella päätöstä hallintolaissa säädetyllä tavalla, jos työttömyysvakuutusmaksu määrätään työnantajan tulorekisteriin ilmoittaman palkkasumman perusteella. Oikaisuvaatimusta ja asianosaisen tiedonsaantioikeutta koskevat säännökset kuitenkin varmistavat sen, että rekisteröidyllä on oikeus esittää kantansa, saada selvitys päätöksestä sekä riitauttaa päätös.

Asianosainen voi vaatia automaattisesti annettuun päätökseen oikaisua oikaisuvaatimuksella. Oikaisuvaatimukseen annettu päätös on perusteltava hallintolaissa säädetyllä tavalla.

Asianosainen voi pyytää Työllisyysrahastolta lisätietoja asian ratkaisemiseen vaikuttaneista seikoista. Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 11 §:ssä säädetään asianosaisen oikeudesta tiedonsaantiin ja 12 §:ssä oikeudesta saada tieto itseään koskevasta asiakirjasta.

28.10.2024

Työllisyysrahasto on tehnyt työttömyysvakuutusmaksujen automaattisesta ratkaisumenettelystä yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklassa tarkoitettun tietosuojan vaikutustenarvioinnin. Työllisyysrahasto on rekisterinpitäjänä varmistanut, että yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitettuja suojatoimia sovelletaan automaattisessa ratkaisumenettelyssä.

2.4.2 Rekisteröidyn informointi automaattisesta ratkaisumenettelystä

Rekisterinpitäjän on informoitava rekisteröityä automaattisesta päätöksenteosta tietosuoja-asetuksen 13, 14 ja 15 artiklan säännösten perusteella. Kansallisella tasolla automaattisesta ratkaisemisesta ilmoittamisesta säädetään hallintolaissa ja automaattisesta ratkaisumenettelystä tiedottamisesta tiedonhallintalaissa. Rekisteröidyn informointi on myös yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitettu suojatoimi.

Työllisyysrahasto julkaisee käyttöönottopäätöksen verkkosivuillaan sen jälkeen, kun päätös automaattisen ratkaisumenettelyn käytöstä on tehty. Automaattisesta ratkaisemisesta kerrotaan rekisteröidylle tietosuojaselosteessa ja automaattista päätöksentekoa koskevassa osiossa Työllisyysrahaston verkkosivuilla.

Työllisyysrahasto ilmoittaa päätöksellä, jos asia on ratkaistu automaattisesti. Päätöksellä ilmoitetaan myös Työllisyysrahaston verkkosivujen osoite, jossa automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönottopäätös on saatavilla.

3 Luettelo käyttöönottopäätöksen perusteena olevista asiakirjoista

Käsittelysäännöt

28.10.2024

Laadunvarmistuksen kuvaus

Laadunvalvonnan kuvaus

4 Käyttöönotto

Tämä päätös on tehty 28.10.2024 ja astuu voimaan 29.10.2024.

Tämän käyttöönottopäätöksen mukainen automaattinen ratkaisumenettely on otettu käyttöön Työllisyysrahastossa ennen julkishallinnon automaattista päätöksentekoa koskevan lainsäädännön voimaantuloa vuonna 2019.

5 Säilytysaika

Jos automaattinen ratkaisumenettely poistetaan käytöstä, Työllisyysrahasto säilyttää tämän käyttöönottopäätöksen vähintään viiden vuoden ajan ratkaisumenettelyn käytöstä poistamisen jälkeen. Määräaika alkaa poistamista seuraavan vuoden alusta.

6 Päätöksentekijä

Päätöksen esittelijä: Maria Kauppinen (vastaava lakimies)

Päätöksentekijä: Tuulikki Saari (johtaja, asiakkuudet)

7 Lisätietoja

28.10.2024

Lisätietoja automaattisen ratkaisumenettelyn käytöstä saa Työllisyysrahaston työttömyysvakuutusmaksujen asiakaspalvelusta sähköpostitse osoitteesta vakuutusmaksut@tyollisyysrahasto.fi.

8 Sovelletut säännökset

Hallintolaki (434/2003) 53 e §, 53 f § ja 53 g §

Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (906/2019) 28 a §, 28 b §, 28 c §, 28 d §, 28 e § ja 28 f §

Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta (555/1998) 21 §, 24 f § ja 24 i §

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojaa-asetus) 6, 13, 14, 15, 22 ja 35 artikla

9 Muutoksenhaku

Tähän käyttöönottopäätökseen ei saa hakea muutosta (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 6 § 2 mom.).